

DR
TV-BYEN
2860 Søborg
Att.: Peter Kyhl

København den 22. december 2006

Klage over skjult reklame for Oddset i VM-transmission på DR1

Peter Andersen-Rosendal har ved mail af 15. juni 2006 indgivet en klage til Radio- og tv-nævnet med anbringende om skjult reklame for Oddset i DRs transmission af VM-kampen mellem England og Trinidad-Tobago den 15. juni 2006.

Peter Andersen-Rosendal anfører følgende i klagen:

"I forbindelse med VM-fodboldkampene har jeg bemærket at der gives skjult (eller rettere sagt ikke skjult) reklame for Tipstjenestens spil Oddset. Dette sker efter kampen hvor resultatet, første målscore osv. vises på et skilt der fylder hele skærmen. Herefter gennemgår studieværten sammen med "eksperterne" resultaterne, og oplyser seerne om hvor meget de kunne have vundet, såfremt de havde spillet. Det konkrete eksempel der har fået mig til at reagere var efter kampen England - Trinidad torsdag den 15. juni.

Ikke alene er der efter min opfattelse tale om skjult/ikke skjult reklame. Et skærpene element i min personlige forargelse er at reklamen er for et hasardspil."

Beskrivelse

DR har med sit hørings svar af 13. juli 2006 tilsendt Radio- og tv-nævnet en dvd med DRs transmission af VM-kampen mellem England og Trinidad-Tobago den 15. juni 2006 på DR1.

Før kampen sendes et studieprogram fra TV-BYEN, hvor bl.a. tv-værten drøfter de pågældende landshold med DR sportens ekspert Morten Bruun

Mediesekretariatet

Vognmagergade 10, 1.
1120 København K

Telefon 3318 6868
Telefax 3318 6869

radrad@mediesekretariatet.dk
www.mediesekretariatet.dk

CVR nr. 11 88 46 52

Bank: Jyske Bank
Reg.nr. 8109
Konto nr. 1002 295

og gæsten fodboldspilleren Martin Laursen. I den forbindelse vises et skilt på skærmen i 14 sekunder med Morten Bruuns VM odds.

På skiltet står skrevet:

"Bruuns VM ODDS

Den lange:

<i>England – Trinidad&Tobago</i>	<i>1</i>	<i>1.15</i>
--------------------------------------	----------	-------------

<i>Ciffertips:</i>	<i>4-0</i>	<i>9.50</i>
--------------------	------------	-------------

Første Målscore:

<i>John Terry (Eng)</i>	<i>20.00"</i>
-------------------------	---------------

På skiltets nederste højre hjørne er logoet for Oddset angivet, som består af teksten "Oddset" og et rødt kryds over bogstavet "s". I skiltets nederste venstre hjørne vises en gul terning påtrykt geometriske figurer.

Martin Laursen har ikke spillet på Oddset, men afgiver mundtligt sit bud på et resultat af kampen.

Efter studieprogrammet vises kampens 1. halvleg, endnu et indslag fra studiet og 2. halvleg.

Efter kampens afslutning vendes tilbage til studieprogrammet, hvor kampens resultat drøftes med samme deltagere som før kampen. Som opfølgning på Bruuns VM odds vises et skilt på skærmen i 22 sekunder med resultaterne for VM Oddset. Skiltet har samme udseende som skiltet, der blev vist før kampen, men tallene er naturligvis ændret.

I rulleteksterne efter programmet takkes Dansk Tipstjeneste.

Høringssvar

DR v/Lisbeth Knudsen har ved brev af 13. juli 2006 anført følgende kommentarer:

"Det pågældende skilt indgår i udsendelsen som en del af "Bruuns Tips", hvor DRs fodboldeksperter, Morten Bruun, i studiet inden kampen går i gang gætter på udfaldet af kampen set fra et spillemæssigt synspunkt. Han gæt-

ter på, hvem der vinder, målscoren, og hvem der scorer kampens første mål. Efter kampen følges der op på, hvordan realiteterne blev. I den forbindelse vises et skilt med Oddsets tal for de pågældende resultater. I det aktuelle eksempel vises det nævnte skilt fra Oddset i 20 sekunder ca. 4 minutter efter kampens afslutning i forbindelse med diskussionen i studiet om resultatet.

Når "Bruuns Tips" indgår i VM-udsendelserne, er det ud fra en redaktionel vurdering, der baserer sig på at spil og væddemål om kampens udfald mv., er en ikke uvæsentlig del af sportens verden for mange seere. DR Sporten giver således spillelystne seere denne service, og indslaget indgår samtidig som et underholdende element i udsendelsen. Ekspertens kvalificerede gæt bliver genstand for senere kommentarer og måske en smule drilleri mellem studievært og ekspert - alt sammen for at understøtte den afslappede stemning i studiet. Spilleindslaget giver endvidere en anderledes indgang til analyser af den kommende kamp. Eksperten "tvinges" til at komme med klare meldinger, og han bliver konfronteret med dem senere.

Når DR Sporten i VM-programmerne laver spilleservice, er det vigtigt at signalere på skærmen, at det er Dansk Tipstjenestes (nu Danske Spil) odds, DR formidler - ikke odds fra et af de mange øvrige bettingselskaber, der er aktive på det danske marked. Kun Tipstjenesten har bevilling til at udbyde oddsspil i Danmark, og det er ulovligt (Tips- & Lottolovens § 10) at formidle spil hos andre selskaber. Selv hvis der ikke var denne hindring, ville det være vigtigt klart at signalere, at det er Tipstjenestens odds, det handler om, da odds varierer fra selskab til selskab, og seerne har krav på præcis kildeangivelse. Derfor vises Oddsets og Tipstjenestes terning på skiltet.

DR har helt tilbage fra Gunnar "Nu" Hansens dage haft et samarbejde med Dansk Tipstjeneste om service til seere. Det blev videreført i programmer som Sportslørdag, Tipslørdag, Tips om, det årlige store sportsshow m.fl.. DR har altså i årtier haft tradition for på spilleområdet at yde en service til seerne, der samtidig er et vigtigt redaktionelt indhold i udsendelserne.

Som en offentlig institution, der overvejende er ejet af staten, og som hvert år uddeler 1,6 milliarder kroner, især til dansk sport og kultur, er det naturligt Dansk Tipstjeneste DR vil henvende sig til, når DR Sporten ønsker at servicere seerne på dette område.

DR kan endvidere oplyse, at Dansk Tipstjeneste sponsorerer programmet, og derfor krediteres Dansk Tipstjeneste ved programmets slutning. Desværre har DR begået den fejl at tipstjenestens logo vises inde i programmet. Dette skal DR beklage.

Peter Andersen-Rosendal hævder, at der er skjult reklame for Oddset i DRs program.

Dette er DR ikke enig i.

For at der er tale om skjult reklame fastsætter artikel 1 d i tv direktivet, at der skal være tale om: "mundtlig eller visuel fremhævelse af varer eller tjenesteydelser eller af en vareproducents eller en tjenesteydelsesleverandørs navn, varemærke eller aktiviteter i programmer, når fremhævelsen er tilsigtet fra tv-radiosprednings-organets side i reklameøjemed og vil kunne vildlede offentligheden med hensyn til arten af denne fremhævelse. En fremhævelse anses navnlig for at være tilsigtet, når den foretages med vederlag eller lignende betaling."

Endvidere skal der " ved vurderingen af om et program indeholder skjult reklame, tillægges det bl.a. betydning, om der anvendes stærkt rosende eller særlig detaljeret omtale af produkter m.v., om produktet m.v. ved hjælp af kameraføring eksponeres stærkt og langvarigt, og om senderforetaget har modtaget vederlag eller lignende for visning af produkter m.v."

DR har hverken mundtligt eller visuelt fremhævet Oddset, der alene indgår som et naturligt led i indslaget, der er tæt relateret til programmets overordnede emne nemlig sport og sportskampe. Hermed er betingelsen om at fremhævelsen skal være "sket i reklameøjemed, der vil kunne vildlede offentligheden" heller ikke opfyldt.

Tipstjenesten har sponsoreret programmet, men betalingen har ingen sammenhæng med DRs omtale af Oddset.

Helt generelt kan det ikke være meningen med reglerne om skjult reklame, at man i et sponsoreret program automatisk er udelukket fra enhver form for omtale sponsors produkter. Men omtalen skal naturligvis kun ske, hvis den er begrundet i en streng redaktionel vurdering.

Som det fremgår af vedlagte DVD med DRs transmission af VM-kampen mellem England og Trinidad-Tobago den 15. juni 2006 på DR1, omtales Oddset ikke stærkt rosende eller detaljeret eller med "dvælende" kameraføring. Oddset er et relevant indslag, indsat efter en redaktionel vurdering.

Samlet set er det derfor DRs opfattelse, at der ikke er tale om skjult reklame."

Radio- og tv-nævnets vurdering

Peter Andersen-Rosendal har ved mail af 15. juni 2006 indgivet en klage til Radio- og tv-nævnet med anbringende om skjult reklame for Oddset i DRs transmission af VM-kampen mellem England og Trinidad-Tobago den 15. juni 2006.

DR oplyser i sit høringssvar, at:

"Dansk Tipstjeneste sponsorerer programmet, og derfor krediteres Dansk Tipstjeneste ved programmets slutning. Desværre har DR begået den fejl at tipstjenestens logo vises inde i programmet. Dette skal DR beklage."

Idet Dansk Tipstjenester er sponsor for programmet, er det bestemmelserne om sponsorering af programmer, der finder anvendelse, og ikke bestemmelsen om skjult reklame.

I henhold til § 27, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1368 af 15. december 2005 om reklame og sponsorering i radio og fjernsyn, skal sponsorerede programmer klart kunne identificeres ved, at sponsorens navn, mærke (logo), produkt eller tjenesteydelse er angivet ved programmets begyndelse, slutning eller begge steder. Sådanne angivelser må derimod ikke forekomme i programmet.

Dansk Tipstjeneste krediteres i rulleteksterne ved programmets afslutning. Kravet om klar identifikation af sponsor er således opfyldt.

Logoet for Dansk Tipstjeneste, som er en gul terning påtrykt geometriske figurer, blev angivet to gange i programmet i forbindelse med visningen af skiltet med Bruuns VM odds og skiltet med resultaterne af VM oddsene. Disse angivelser er i strid med § 27, stk. 1, 2. pkt., hvorefter sponsorens logo ikke må forekomme i programmet. Som ovenfor anført beklager DR imidlertid denne fejl.

På de før omtalte skilte vises ud over logoet for Dansk Tipstjeneste også logoet for Oddset, som består af produktnavnet "Oddset" med et rødt kryds over bogstavet "s" og den gule terning. Denne visning er tillige i strid med § 27, stk. 1, 2. pkt., hvorefter angivelsen af sponsorens produkt ikke må forekomme i det sponsorerede program.

Herudover må det vurderes, hvorvidt DR lovligt kan oplyse om VM odds i programmet med angivelse af, at det er Dansk Tipstjenestes odds.

Ifølge § 29, stk. 1, må et sponsoreret program ikke tilskynde til køb eller leje af sponsorens eller andres produkter eller tjenesteydelser, navnlig må disse ikke fremhæves på særlig måde med henblik på at fremme afsætningen af dem.

Ved fortolkningen af bestemmelsen, skal der anlægges de samme synspunkter, som benyttes ved stillingtagen til, om et program indeholder skjult reklame.¹

DR oplyser, at det forhold, at Dansk Tipstjeneste har sponsoreret programmet, ikke har nogen sammenhæng med DRs omtale af Oddset.

DR oplyser endvidere, at:

"Når "Bruuns Tips" indgår i VM-udsendelserne, er det ud fra en redaktionel vurdering, der baserer sig på at spil og væddemål om kampens udfald mv., er en ikke uvæsentlig del af sportens verden for mange seere. DR Sporten giver således spillelystne seere denne service, og indslaget indgår samtidig som et underholdende element i udsendelsen.

...

Når DR Sporten i VM-programmerne laver spilleservice, er det vigtigt at signalere på skærmen, at det er Dansk Tipstjenestes (nu Danske Spil) odds, DR formidler - ikke odds fra et af de mange øvrige bettingselskaber, der er aktive på det danske marked."

DR finder endvidere, at:

¹ Lars M. Banke m.fl.: Radio og tv-lovgivning" 2004, s. 257.

"..seerne har krav på præcis kildeangivelse. Derfor vises Oddsets og Tips-tjenestes terning på skiltet."

Endelig er det DRs opfattelse, at

"..det ikke kan være meningen med reglerne om skjult reklame, at man i et sponsoreret program automatisk er udelukket fra enhver form for omtale sponsors produkter. Men omtalen skal naturligvis kun ske, hvis den er begrundet i en streng redaktionel vurdering."

Et sponsoreret program udelukker ikke en redaktionel begrundet og saglig omtale af sponsors produkter, hvilket bl.a. fremgår af Radio- og tv-nævnets afgørelse af 1. september 2006, hvorefter et tema om vinterdæk i TV 2's vejrudsigt ikke var i strid med reklamebekendtgørelsens § 29, selv om programmet var sponsoreret af et dækfirma.

Skiltet med Bruuns VM odds vises på skærmen i ca. 14 sekunder og skiltet med resultaterne for VM odds vises på skærmen i ca. 22 sekunder. På begge skilte er angivet både logoet for Dansk Tipstjeneste og logoet for Oddset. Herudover suppleres oddsene med kommentarer fra både værten og gæsterne. Det er på baggrund heraf Nævnets vurdering, at der er sket en fremhævelse af Dansk Tipstjenestes produkt Oddset.

Spørgsmålet er imidlertid, om fremhævelsen af Oddset er sket med henblik på at fremme afsætningen af produktet eller om fremhævelsen er redaktionelt begrundet.

Det er i overensstemmelse med DRs høringssvar Nævnets opfattelse, at spil og væddemål er en naturlig del af sportens verden, og at resultatet af oddsene er en interessant og brugbar information for de seere, som har spillet på Oddset.

Ud fra en samlet vurdering finder Nævnet, at selve oplysningen til seerne om oddsene er redaktionelt begrundet af DR. Nævnet finder derfor, at DR lovligt kan informere om odds uanset, om programmet er sponsoreret af Dansk Tipstjeneste. Det er dog en afgørende forudsætning, at oplysningen gives på neutral og saglig vis uden at få karakter af reklamen.

Nævnet er imidlertid ikke enig med DR i, at angivelsen af Oddsets og Dansk Tipstjenestes terning på skiltet er nødvendig, idet seerne har krav

på en præcis kildeangivelse, så seerne ved, at det er Dansk Tipstjenestes odds DR formidler og ikke andre bettingselskabers odds.

Oplysninger om kilden i form af angivelse af logoer for Dansk Tipstjeneste og Oddset er efter Nævnets opfattelse uberettiget i forhold til udsendelsens redaktionelle indhold, da angivelserne nærmere har karakter af reklame end neutral information for seerne. Det er derfor Nævnets opfattelse, at DR ved visning af logoerne for Dansk Tipstjeneste og Oddset tillige har overtrådt reklamebekendtgørelsens § 28, stk. 1.

På baggrund heraf træffer Radio- og tv-nævnet følgende

AFGØRELSE:

DR har ved visningen af logoet for Dansk Tipstjeneste A/S og Oddset i programmet "Alles ist Fussball" sendt på DR1 den 15. juni 2006 i forbindelse med VM-kampen mellem England og Trinidad-Tobago overtrådt reklamebekendtgørelsens § 27, stk. 1, og § 29, stk. 1.

Nævnet tager til efterretning, at DR ved en fejl viste Dansk Tipstjenestes logo inde i programmet, og at stationen beklager dette.

Christian Scherfig
formand

/Christina Sigvardt
nævnsssekretær